

ปกิณกะ

อดีตที่งดงาม : 30 ปี วพม.

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พลตรีหญิง วณิช วรรณพฤกษ์

ผ่านไปแล้ว 30 ปี วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า (วพม) เติบโตเหมือนต้นไม้ใหญ่ที่หยั่งรากฝังลึกแข็งแรง แผ่กิ่งก้านสาขากว้างใหญ่ให้ร่มเงาแก่ทุกๆ คนที่รวมอยู่ใน วพม. 30 ปีเป็นเวลาไม่น้อยที่จะสร้างเรื่องราวดีๆ ให้เล่าขาน ให้ระลึกถึงและฝังจำ

วพม. กำเนิดมาจากการขาดแคลนแพทย์สำหรับดูแลทหาร เมื่อมีการสู้รบตามชายแดน กว่า วพม. จะเกิดได้ก็ยากแค้นแสนเข็ญทั้งนี้เพราะพระมหากษัตริย์คุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และจากการที่อาจารย์หลายท่านในยุคนั้น เช่น อาจารย์มยุรี พलगูร อาจารย์สุชวงค์ วงศ์ถ้อยทอง และท่านอื่นๆ ที่เอ่ยนามมาได้ไม่หมด ช่วยกันฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ มากมาย

วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า ได้ก้าวหน้ามาอย่างต่อเนื่อง จนสามารถนับเป็นองค์กรเรียนรู้ (learning organization) ที่เป็นเลิศแห่งหนึ่งของประเทศไทย ทั้งนี้เพราะ วพม. มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ มีการคิดเชิงระบบมองทุกอย่างเชื่อมโยง (systematic approach) เจ้าหน้าที่รู้จักตัวเองและพลังของตัวเอง (personal mastery) มีวิถีคิดของตนเอง (mental model) ได้ร่วมกันสร้างวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายร่วมที่อยากให้อวพม. ได้เป็นตามฝันที่ว่าผลิตแพทย์ให้เป็นเลิศทั้งวิชาการ วินัย และคุณธรรม ร่วมกันเรียนรู้จากความรู้ที่เกิดขึ้น (team learning)

นอกจากนี้ วพม. ยังเป็น organizational learning คือมีการเรียนรู้เกิดขึ้นตลอดเวลาในขณะที่ทำงานและในทุกครั้งที่สามารถแก้ปัญหาทางงานจนสามารถพัฒนางานได้รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน พูดถึงความรู้ วพม. ผลิตตำราหลายเล่ม ซึ่งเป็นความรู้ที่เป็นรูปธรรม (explicit knowledge) แต่ยังมีความรู้ที่สำคัญคือความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ (tacit knowledge) ซึ่ง วพม. มีมากมาย เพราะอาจารย์ วพม. ล้วนแล้วแต่มีคุณวุฒิหลายท่านที่เกษียณไปแล้ว บุคลากรผู้ทรงคุณค่าเหล่านี้ได้ช่วยกันรวบรวมความรู้ จัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ สร้างความรู้และสร้างชื่อเสียงให้ วพม. ควรจะจำกันได้ว่า พ.อ. ศุภชัย วงศ์

ได้รับต้นฉบับเมื่อ 9 พฤษภาคม 2548 ได้ให้ตีพิมพ์เมื่อ 17 พฤษภาคม 2548
ต้องการสำเนาต้นฉบับติดต่อ ศ.พ.ต.หญิง วณิช วรรณพฤกษ์
โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ถนนราชวิถี เขตราชเทวี กทม. 10400

พิเชษฐชัย แห่งภาควิชาจักษุ ได้วิจัยค้นคว้าการทำลูกตาเทียมจนได้รับรางวัลสิ่งประดิษฐ์ของโลก หนังสือพิมพ์เผยแพร่ประโคมข่าวหลายฉบับเพราะน่าชื่อเสียงมาสู่ประเทศไทย ยังมีอีกหลายท่านที่สร้างชื่อให้กับ วพม. เพราะได้รับเลือกให้เป็นนายกองค์การวิชาชีพระดับนานาชาติ เช่น พลโท อรุณ ชาวนาถลัย นายกสมาคมต่างๆ เช่น พลโท อัมรินทร์ แก้วกาญจน์ พลโท สุปริษาโมกษะเวส พลโท ประวิทย์ ต้นประเสริฐ พลโทหญิง วิไล ชินสกุล พลตรีหญิง อุษณา สุวีระ มีหลายคนได้รับคัดเลือกเป็นศิษย์เก่าดีเด่นของสถาบันอื่นๆ เช่น พลโท บุญเลิศ จันทราภาส ศิษย์เก่าดีเด่น จปร. พลตรี นพดล วรอุไร ศิษย์เก่าดีเด่นคณะแพทยศาสตร์ศิริราช เป็นต้น หลายท่านเกษียณอายุราชการไปแล้ว ท่านที่อาวุโสและเกษียณจะมีความรู้ที่เรียกว่า tacit knowledge ที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าใครจะเก็บเกี่ยวความรู้เหล่านั้นอย่างไรและนำไปร่วมกันสร้างสรรค์องค์กร วพม. ของเราให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างไร

อดีตที่อยู่ใน วพม. เป็นอดีตที่งดงาม เมื่อมองย้อนกลับเพราะ “วพม.” มีคนหลากหลาย แต่ละคนมีประสบการณ์แตกต่างกัน ขอยกเอาคำกล่าวของ อจ.วิจารณ์ พานิช มาพูด คือ “ความต่างคือความงามและคุณค่า” เมื่อเอามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน โดยการทำงานร่วมกันทำให้เพิ่มคุณค่ายิ่งขึ้น ตัวอย่าง เช่น เมื่อครั้งเราไปร่วมกันสร้างวิสัยทัศน์ของ วพม. เราาร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา เมื่ออาจารย์ไปร่วมกันฝึกอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ซึ่งจัดกันอย่างเป็นระบบคงเห็นแล้วว่าทุกครั้งที่ออกไป นอกจากได้รู้จักกันมากขึ้น ยังได้ร่วมกันคิดแลกเปลี่ยนกัน ได้ความรู้จากประสบการณ์เหล่านั้นโดยไม่รู้ตัวนำมาพัฒนางานการเรียนการสอน

ยังมีสิ่งที่อยู่ในความทรงจำอีกมาก ที่เล่าไม่หมด อยากฝากให้ทุกคนได้ลองทบทวนสิ่งที่มีคุณค่าที่เกิดขึ้นแล้วคงจะเห็นว่า 30 ปีของ วพม. ที่ผ่านมาก็ได้ให้ประสบการณ์ที่สร้างตัวเราให้มาถึงจุดนี้ จุดที่ทุกคนล้วนแต่มีความภูมิใจ แล้วอย่าลืมบันทึกเพื่อเป็นความรู้ เล่าให้ลูกศิษย์ที่ทยอยกันเข้ามาได้รับฟัง รับทราบ จะได้เป็นพลังช่วยกันจรรโลงคุณค่าของ วพม. อย่างต่อเนื่องให้ วพม. เป็นสถาบันที่มี “วิชายอด วินัยเยี่ยม เปี่ยมคุณธรรม”